

Както подправките се свързват главно с техния специфичен аромат, така всеки от нас свързва магьосничеството с циганите. И както на редица поети не е убягнало, че в аромата на карамфиловото дърво има нещо много по-необяснимо сладко и загадъчно, отколкото в аромата на цветята, така и притежанието на унаследени магически способности подсилва романтичния образ на тези живописни скитници. И подправките, и ромите идват от Далечния изток – родина на пророчествата и магиите. Ако признаем сходството на последните с индийската каста Дом или Домар¹⁶, то пътят им е проследен доста точно назад към зората на историята почти до праисторическите времена и във всички епохи те или техните жени се занимавали, сякаш водени от някакъв самодивски инстинкт, с предлагане на омайни билета, амбулантна търговия с пророчества и гледане на ръка и продажба на дребно на начини за справяне с дявола. И както някога, така и днес:

*Ki shan i Romani-
Adoi san' i chov'hani.*

*Гдето ромите отиват,
там и вещиците биват.*

За етнологията и антропологията не е голяма загадка, как циганите са станали гадатели и врачки. Любопитен нагледен пример за това е мушитрънчето. Очевидно няма по-смирена, скромна и безинтересна птичка от тази и тя е толкова далеч от мистериите и зловредието, колкото и една стара кокошка. Но орнитолозите от по-старо време, създателите на митове и циганите, които се спотайвали и живеели в горите, са били много по-мъдри. Те виждали как това странно малко създание с блестящи очи се стрелкало като елф в хралупите на дървета,

¹⁶ Дом, Домар, Домб, Домра – една от най-нисшите касти на улични метачи, музиканти, скитници, търговци и понякога тъкачи, населявала Северна Индия и Хималаите – б. пр.